

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 263-1916)

Originalt emne

Foreninger

Lærerforeninger

Lærerpersonalets Lønningsforhold, Vikarforhold m. v.

Skole- og Undervisningsvæsen

Uddrag fra byrådsmødet den 19. oktober 1916 - side 42

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 263-1916)

Andragende fra Aarhus Lærerforening om Lønforhøjelse til Kommunens Lærerpersonale.

N. Joh. Laursen oplyste, at Andragendet gik ud paa, at der bevilgedes Lærerpersonalet en Lønforhøjelse, og at det var begrundet med, at Aarhus med Hensyn til Lærerlønninger stod tilbage for enkelte andre Byer i Nærheden. Skoleudvalget syntes imidlertid ikke, at Tiden var inde til en almindelig Lønforbedring, idet ingen jo vidste, hvorledes Situationen vilde forme sig selv om ganske kort Tid, men paa den anden Side anerkendte Udvalget, at Lærerne kunde have nogen Grund til at forvente, at Byraadet vilde forbedre deres Kaar. I Henhold hertil foreslog Udvalget at bevilge et Dyrtidstillæg for Aaret 1916 -17, hvorefter gifte, fastansatte Lærere og Lærerinder vilde faa 200 Kr. og ugifte 100 Kr., og saaledes, at Beløbet blev udbetalt med Halvdelen 1. November og Halvdelen 1. Marts. Dersom en Lærer og en Lærerinde var gift med hinanden, vilde de kun faa eet Dyrtidstillæg, og undtaget var de, der havde Bopæl udenfor Kommunen, to Lærere, der tillige var Alterdegne, Lærerpersonalet ved Marselisborg Skole samt enkelte andre, for hvem der var særlige Forhold til Stede. Sammen med Indstillingen fulgte en Liste over, hvem der skulde have Del i Dyrtidstillæget, og hvor meget hver enkelt skulde have. Dyrtidshjælpen skulde

altsaa gælde for indeværende Regnskabsaar og, hvis ikke andet blev bestemt, ogsaa være løbende for næste Aar. Staten vilde sikkert gentage sit Dyrtidstillæg, ja vel endog forøge dets Størrelse. Indstillingen var enstemmig fra Udvalget, og selv om det foreslaaede Tillæg vel ikke vilde skabe fuld Tilfredshed blandt Lærerne, vilde det dog nok blive modtaget med adskillig Glæde. Kommunens Udgift i Anledningen vilde for indeværende Aar blive henimod 32000 Kr.

Mousten bemærkede, at Tillæget i Indstillingen blev kaldt en midlertidig Lønforhøjelse, medens Hr. N. Joh. Laursen nu havde kaldt det dels en Dyrtidshjælp dels et Dyrtidstillæg. Navnet gjorde imidlertid mindre til Sagen, Hovedsagen var, at Lærerne fik Pengene, saa Taleren vilde takke for Indstillingen. I Sammenligning med de Krav, der i disse Tider blev stillet fra forskellige Sider, maatte Lærernes Krav kaldes meget beskedent. Naar Landets Velstand steg i betydelig Grad Dag for Dag, var det rimeligt, at Lærerne vilde holdes skadesløse for Prisstigningen, og selv om alle, der led under Dyrtiden skulde holdes skadesløse, vilde der endda blive rigelig Profit til de andre. For at blive holdt skadesløs maatte Lærerne imidlertid have en Lønforhøjelse paa 35 %, men den foreslaaede Hjælp androg kun 5-10 %, hvortil saa kom et Tillæg fra Staten paa ca. 7 %. Flertallet af Lærerne var blevet ansat paa en Tid, da Lærerlønnen i Aarhus stod imellem Lærerlønningerne i København og i Provinsbyerne. Dette Forhold, altsaa at Lærerne i Aarhus havde de næstbedste Lærerembeder i Landet, burde sikkert bevares, men dette var langt fra Tilfældet mere, idet en Del Byer var foran Aarhus. I Sammenligning med de kommunale Funktionærer kunde Lærernes Lønninger heller ikke kaldes paa Højde med Tiden. Taleren skulde i saa Henseende blot pege paa, at en Politibetjent i Løbet af 25 Aar havde en Indtægt af 56000 Kr., selv om man regnede meget lavt med Hensyn til Uniform o. l., medens en Lærer i samme Tidsrum kun havde 51650 Kr. og en Lærerinde kun 41000 Kr. De nuværende Lærerlønninger kunde Byen næppe være bekendt, og Lærerne kunde heller ikke være tjent med dem. Taleren vilde derfor henstille til Byraadet at lade Tillæget løbe til April og saa honorere Lærernes Andragende paa næste Aars Budget. Lærerne vilde sikkert i Almindelighed blive glade ved det foreslaaede Tillæg, hvorimod der nok mellem Lærerinderne vilde blive nogen Utilfredshed. Til de foreslaaede Undtagelser maatte det bemærkes, at en Lærerinde ved Marselisborg Skole fik intet Tillæg, uagtet hendes Forhold var ganske ens med de Lærerinder, der fik, og at en Lærerinde, der var gift med en Ikkelærer, fik 200 Kr., medens Lærerinder, der var gift med Lærere, var udelukkede fra Hjælpen. . Nogen mere Mening var der i at udelukke de to Alterdegne. En Lærerinde, der

var gift med en Adjunkt, fik heller ikke Del i Tillæget, og ligeledes var 3 Gymnastiklærere undtaget. Vilde man stille alle Lærerinder ens og medtage de 3 Gymnastiklærere, vilde Merudgiften kun blive ca. 2000 Kr. Taleren skulde dog ikke stille noget Forslag herom, men kun henstille til Udvalget at tage Hensyn til hans Udtalelser.

Møller oplyste, at det var Lønudvalget, som havde forandret Benævnelsen fra Løntillæg til Dyrtidshjælp, og ligeledes foreslaaet, at Hjælpen kun skulde gives for et Aar, alt i Lighed med Fremgangsmaaden overfor Kommunens Arbejdere og Funktionærer. Taleren vilde i Modsætning til Hr. Moustens mene, at Lærerne nok kunde have været noget mere beskedne, men som Forslaget var, kunde Lønudvalget anbefale dets Vedtagelse.

Jakob Jensen fandt Sammenligningen med Politibetjentene ret haltende, idet der var en vældig Forskel paa Lærernes og Betjentenes Arbejdstid, ligesom det jo ogsaa maatte tages i Betragtning, at Lærerne havde gode lune Arbejdslokaler, medens Betjentene maatte færdes ude i alt Slags Vejr. Det var kun med Slutlønnen, at Lærerne i Aarhus tidligere var stillet imellem Lærerne i København og i Provinsbyerne, og det var for de lavestlønnede, at Tiden trykkede haardest. For Tiden fandt baade Skoleudvalg og Lønudvalg det urigtigt at gaa til en egentlig Lønforbedring, hvorfor man havde indskrænket sig til at foreslaa en Dyrtidshjælp. Den Lærerinde, der var gift med en Adjunkt, havde antagelig sammen med denne en Indtægt paa ca. 8000 Kr., saa der vilde ingen Mening være i at give hende Dyrtidshjælp.

N. Joh. Laursen havde Indtryk af, at Byraadet vilde følge Indstillingen. Den af Hr. Moustens omtalte Topsats paa Lærerlønnen var forsvundet i 1908. En virkelig Lønrevision burde vente, til man kunde se, hvorledes Forholdene vilde blive. Den Lærerinde ved Marselisborg Skole, som ingen Dyrtidshjælp fik, var vist godt tilfreds med det, hun havde opnaaet i Aar, og hvis man blot havde faaet Foden indenfor den nævnte Skole med Hensyn til Løntillæg, vilde man sikkert have faaet mere at se, end man ønskede. Man havde gennem Skattevæsenet undersøgt den Lærerindes Forhold, som var gift med en Ikkellærer, og paa Grundlag heraf indstillede man, at hun blev taget med. Det skulde indrømmes, at der ikke laa noget egentligt Princip til Grund for Afgørelsen af, hvem der skulde medtages, men det kunde til Gengæld nok siges, at Forslaget havde den Fordel, at de, der trængte haardest, fik Del i Tillæget, medens de, der ikke trængte, heller intet fik. Skoleudvalget havde kunnet tiltræde Lønudvalgets Forslag om, at Tillæget kun skulde være for et Aar, og at det skulde kaldes Dyrtidstillæg.

Christensen anbefalede Indstillingen. Naar man havde vedtaget en Lønforbedring for Kommunens Funktionærer, kunde det synes rimeligt ogsaa at gøre det for Lærernes Vedkommende, men det maatte dog ogsaa erindres, at Staten spillede ind med ved at have givet Lærerne et Dyrtdstillæg. Ved Sammenligning med Politibetjentene maatte der i nogen Grad regnes med Arbejdstiden og Arbejdsstedet.

Mousten maatte dog bemærke, at Lærerne havde et ikke ubetydeligt Arbejde hjemme ud over de 6 Timer paa Skolen, samt at deres Sommerferie for manges Vedkommende blev anvendt til at forøge deres Uddannelse ved Kursus og lignende.

N. Joh. Laursen meddelte, at de 3 Gymnastiklærere fik Tillæg i Fjor, og at de var med i Statens Dyrtdstillæg.

Lønudvalgets Indstilling vedtoges.

